

Kjartan Ólavsson

1. Ríða út av Hjarðarholti
reystar kempur tvær,
fyrstur reið Bolli Tollaksson,
tá ið Kjartan var ikki har.

*Leggið nýggjar árar út,
tað flýtur ein snekkja
fyri hertogans garða,
hon er sær av alm-við og eikini harða,
leggið nýggjar árar út.*
2. Ríða út av Hjarðarholtið
reystar kempur báðar,
fyrstur reið Bolli Tollaksson,
tá ið Kjartan var ikki hjá.
3. Kjartan legði at Leygará,
mongum tað væl tókta,
snarliga runnu ástir saman
við Guðruna Ósvivsdóttir.
4. Kjartan gongur fyri faðir sín,
leitar við hann ráð:
Vøn er Guðrun Ósvivsdóttir
eg vil ta frúnna fá.
5. Sømir tað øllum høviskum køllum
læra spekt og sinni.
“Líkari var tær mín sæli son
tín velduga harra at finna.”
6. Svaraði Kjartan Ólavsson
av so góðum treysti:
“Finna skal eg mín velduga harra
á hesum sama heysti.”
7. Kjartan gongur við Guðrun at tala,
tað mátti eingin hoyra,
segði frúnna frá ætlan sín,
hon rodnaði sum ein droyri.
8. Leggur hann hendur um frúnna háls,
mælir við hana so blíðum:
“Ísland skal eg á sumri hava,
væl máttú mær bíða.”
9. Lat tær góðan hugin siga,
aftur man eg koma,
elska tær ikki annan mann,
ei heldur eg mær konu.
10. Lat tær góðan hugin siga,
aftur komi eg við lív,
elska tær ikki annan mann
ei heldur eg mær vív.
11. Tað var Guðrun Ósvivsdóttir
ið reyðargull bar á hond,
fylgir hon Kjartani Ólavssyni
niður á sjóvarstrond.
12. So letur Kjartan Ólavsson
síni skipini bógva,
allar letur hann streingirnar
av reyðargulli snúgva.
13. Vindur hann upp síni silkisegl,
gull við ráðum brann,
strikar ei á bunka niður
fyr enn við Noregs land.
14. Strikar ei á bunka niður
fyr enn við Noregis vág,
har lá Grímur innan fyri,
spælir í brynju blá.
15. Fyrst stígur Kjartan Ólavsson
sínnum fótum á land,
so hann Bolli Tollaksson
undir hans høggu hand.
16. “Hoyr tú Bolli Tollaksson
eg geri tað ei at loyna;
gakk á sund við gríman mann,
har skal tú teg royna.”
17. Svaraði Bolli Tollaksson,
hann lítur á henda mann:
“Flestalt er hann í gævu treystur,
eg royni ei sund við hann.”
18. Far tú tær til Íslands aftur,
heilsa fólki heim,
eg skal mær á sunðið út
at fremja lítlan gleim.
19. Tú heilsa Guðruni Ósvivsdóttir
av so góðum treysti:
Ísland skal eg á sumri hava,
áðrenn tað tekur at heysta.
20. Bolli vindur upp síni segl,
út í havið setti,
Kjartan legðist á sunðið út,
at fremja leikir eftir.

21. Bolli vindur upp síni segl,
bæði gul og blá
strikar ei á bunka niður
fyr enn við Íslands vág.
22. Kastar hann sínum akkerum
á so hvítan sand,
fyrstur steig Bolli Tollaksson
sínnum fótum á land.
23. Fyrstur steig Bolli Tollaksson
sínnum fótum á land,
tá var Guðrun Ósvivsdóttir
riðin niður til strand.
24. Tá var Guðrun Ósvivsdóttir
riðin niður til strand:
Hvar er Kjartan Ólavsson,
hví kemur hann ekki á land.
25. Tú tarft ei Guðrun Ósvivsdóttir
eftir honum at fregna,
Kjartan er í Noregi
so glaður við kongsins tegnar.
26. Kjartan er í Noregi,
fáir finnast slíkir,
hann hefur fest eina norska frú,
hon er ekki tygara líki.
27. Guðrun snúðist Bolla frá,
var reið og ekki góð:
vont er slíkum rakkum at trúgva,
tár á kinnnum stóð.
28. Bolli legði at Leygará,
mongum illa tókti,
snarlíga runnu ástir saman
við Guðruna Ósvivsdóttir.
29. Tað var Bolli Tollaksson,
tók sær frú at festa
snarlíga læt til brúdleyp bjóða
læt ekki leingi fresta.
30. Øllum letur Bolli Tollaksson
í sítt brúdleyp bjóða,
uttan Ólavi Kjartans faðir,
ið væl kann randir rjóða.
31. Drukkið var teirra brúdleypið,
kátt var teirra lív,
gingu so bæði í eina song
Bolli og hans vív.
32. Drukkið var teirra brúdleypið
mangur fór glaður av,
eg kvøði um Kjartan Ólavsson,
í Noregi hann var.
33. Spæla teir á sundinum,
báðir reystir seggir,
Kjartan kennir møði á sær,
biður at landi leggja.
34. Kjartan læt á landið leggja
sóu tað konur og menn,
grimur maður á sundi spælir
Í hvørjari reglund enn.
35. Grímur gár fyri Ólav kong,
strýkur sær um ennið,
“Heitstórir eru íslendingar,
vilja oss inni brenna.”
36. Kjartan gongur fyri Ólav kong
svør á síni trú nú:
“Allir vilja vit íslendingar
taka við kristnari trú.”
37. Mælti tað Kjartan Ólavsson,
hann slær tað í ein gleim:
“Allir kristnast vær íslendingar
uttan Fróðar ein.”
38. Tað var Torkil erkibisp,
heldur á gyltum horni,
allar kristnaði hann íslendingar
á einum summarmorgni.
39. “Eg kristni teg Kjartan Ólavsson
væl í góðum tíma,
tak við kristnari trú av guði,
eg gevi tær systir mína?”
40. Svaraði Kjartan Ólavsson,
konginum illa tókti:
“Harri eg taki ei tygara systur,
tað frættir ei Ósvivs dóttir.”
41. Svaraði Kristin kongsins systir,
talar eitt orð for sær:
“Vilt tú Kjartan Ólavsson,
skiljast nú há mær.”
42. Hon tók upp úr mjøðdrekkju
Kjartani mentir gav
sylgjan sett við gimsteinum
gripur av gulli var

43. Hon gav honum tað góða svørð
við gyltar slíðrar at binda,
hann var aldri í víggi sár
ið bar tann brand við linda.
44. Tað var Kristin kongsins systir,
gull bar sær á hond,
fylgdi hon Kjartani Ólavssyni
niður til sævar strond.
45. Har mundi hvørt frá øðrum skiljast,
báðum illa tókti:
“Kjartan, eg fylgi ei longur tær,
tað frættir ei Ósvivsdóttir.”
46. Tú heilsa trúi grannakonu,
tú kemur til Íslands heim,
tann tú elskaði í Noregi
var ikki av trælagrein.
47. Tú heilsa tíni grannakonu,
tú kemur til Íslands,
tær beyðst ástir í Noregi,
av trælaættum.
48. Kjartan vindur upp síni segl,
bæði gul og blá,
strikar ei á bunka niður
fyrr enn við Íslands vág.
49. Strikar ei á bunka niður
fyrr enn við Íslands vág,
har lá Kálvur innan fyri,
vindur upp segl í ráð.
50. Kasta sínum akkerum
á so hvítan sand;
fyrstur steig Kjartan Ólavsson
sínum fótum á land.
51. Fyrstur steig Kjartan Ólavsson
sínum fótum á land,
tá var Guðrun Ósvivsdóttir
riðin niður til strand.
52. Har komu frúir og stoltsmoyar
at keypa skrúð og lín
har kom Tóra Kjartans systir,
og fagnaði bróðir sínum.
53. Revna situr undir faldinum,
alt sømir henni væl,
Kjartan kom frá strondum niðan,
snart kom teim á tal.
54. Revna situr undir faldinum,
væl sømir henni klæði:
“Mentarlín og høvuðgull
tey vil eg hava bæði.”
55. Svaraði Kálvur hennara bróðir,
kundi væl spekt og æru:
“Mentarlín og høvuðgull,
tað sømir tær ei at bera.”
56. Hann gav henni mentarlín
og høvuðgullini tvey;
mangur fær tað øðrum er ætlað,
eingin tað øðrum er eyði.
57. Hann hav henni stakkin,
høvuðgullini bæði,
mangur fær tað øðrum er ætlað
eingin tað øðrum er lagað.
58. Hann gav henni gull og fæ,
so tað silvurið brenda;
Guðruni var ikki hjarta lætt,
tá hon sá skeinkin henda.
59. Kjartan gongur fyri faðir sín,
leitar við hann ráð:
“Von er Revna systir Kálvs,
eg vil ta moyinna fá.”
60. Tað var Kjartan Ólavsson,
tók sær frú at festa,
snarluga lat til brúðleyp bjóða,
ei var longur at fresta
61. Teir drekka bæði úti og inni,
gott skal slíkum gegna;
Kjartan saknar úr máldrykkju
svørði við kongsins tegna.
62. Tórólvs menn hans góða svørð
stjólú úr gyltum skeiðum,
stungu aftur í lodna slíðra
brandin tann hin deiga.
63. Kjartan kemur inn árla morgun,
mist hevði brandin sín:
“Eg havi stuldur og rán at lýsa,
horvin er mækin mín.”
64. Teir leita bæði úti og inni
hvør til sama verka,
fingu ein mann at leita har,
teir kalla hann Ólav sterka.

65. Teir leita bæði úti og inni,
hvør í sínar vráir,
burtur vóru Tórólvs börn
og Bitlusynir báðir.
66. Kjartan kemur inn árla morgun
lífst hann um so víða:
“Eg havi so mikil ørindi
burt á skóg at ríða.”
67. Kjartan leyp á vøllin fram,
bæði við ilsku og vreiði;
hann bað saðla sær horsið tað,
hann burtur á skógin reið.
68. “Tú ver væl um teg Kjartan mín,”
Knútur mælir av sonnum,
“teir hava á tær illan hug,
tú statt for Leygarmonnum.”
69. Teir skulu fáa so tungligt gjald,
hvør skal annan svíkja,
fyrr skal eg lata lív,
enn burtur av vegnum víkja.
70. Guðrun gongur fyri Bolla inn,
fellur fyri honum í knæ:
“Unni eg Kjartani væl við tí
nú hevur tú skommir tvær.”
71. Guðrun gongur fyri Bolla inn,
fellur honum til kníggja:
“Bolli eg veri tær ikki tekk,
so leingi eg Kjartan síggi.”
72. Sára græt Guðrun Ósvivsdóttir
av so tungum stríði:
“Tú skalt ongan søtan sova,
meðan Kjartan er á lívi.”
73. Bolli leyp á vøllin fram
bæði av ilsku og vreiði,
hann bað saðla sær horsið tá,
hann burt á skógin reið.
74. Kjartan vá fimtan brynjumenn,
rennur í randir sveiti:
“Skjótt er einum av at máa,
heljarmat at veita.”
75. Tað var Kjartan Ólavsson,
tað fann hann til ráð:
stígur nú á tað deiga svørð,
við hvønn mann hann vá.
76. Aftur vá hann aðrar fimtan,
rennur í randir sveiti:
“Hví stendur tú, Bolli frændi
vil ongum dugna veita?”
77. Aftur vá hann triðja fimtan,
rennur í randir sveiti:
“Hví stendur tú Bolli frændi,
vil hvørgum dugna veita?”
78. Bolli leyp á vøllin fram,
tað var dreingja ferð,
hann stakk Kjartan Ólavsson
ímillum buls og herða.
79. Mælti tað Kjartan Ólavsson,
tá ið hann fellí knæ:
“Hetta hevur tú Bolli frændi,
leingi ætlað mær.”
80. Kjartan liggur á grønum vølli,
sær seg um so víða:
“Einki skulu tit Bolla gera
meðan hann er á lívi.”
81. Bolli stendur á grønum vølli,
lítur seg um so víða:
“Eg má ikki gera so ónt
at tað má mær jú líða.”
82. Tá var grátur í Hjarðarholti,
bæði av konum og kvendum;
Tórólvs börn og Bitlusynir
niður til strandar rendu.
83. Tórólvs börn og Bitlusynir
niður til strandar rendu;
Bitlusynir skútu fingur,
og út av Hvamsfjørð vendu.
84. Tað var Ólavur faðir hans,
læt sær byggja borg,
síðani livdi hann ævi sína
alla út í sorg.